

**GIDA MADDELERİNİN VE GIDA
BİLEŞENLERİNİN ÜRETİMİNDE
KULLANILAN EKSTRAKSİYON ÇÖZÜCÜLERİ
TEBLİĞİ**

Yayımlandığı R.Gazete : 28.08.2010-27686

Tebliğ No: 2010/40

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, gıda maddeleri ve/veya gıda bileşenlerinin üretiminde kullanılan ekstraksiyon çözücülerine ait koşulları ve uygun maksimum kalıntı limitlerini belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğin hükümleri, gıda maddesi veya gıda bileşeni üretiminde kullanılan ekstraksiyon çözücülerini kapsar. EK 1’de yer alan gıda katkı maddesi, vitamin ve besin bileşenlerinin üretiminde kullanılan ekstraksiyon çözücülerini hariç diğer gıda katkı maddesi, vitamin ve besin bileşenlerinin üretiminde kullanılan ekstraksiyon çözücülerini kapsamaz.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, 27/5/2004 tarihli ve 5179 sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun’un 7 nci ve 8 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen;

a) Çözücü: Gıda maddesinin üzerinde veya içinde bulunan bulaşanlar da dahil olmak üzere gıda maddesini veya onun bir bileşenini çözen maddeleri,

b) Ekstraksiyon çözücüsü: Hammaddelerin, gıda maddelerinin veya bu ürünlerin bileşenlerinin işlenmesi sırasındaki ekstraksiyonda kullanılan ve uzaklaştırılabilen ancak istemeden ve teknik olarak mümkün olmaması nedeniyle kalıntı veya türevlerini, gıda maddesi veya gıda bileşeninde bırakabilen çözücülerini

ifade eder.

Ekstraksiyon çözücülerinin özellikleri

MADDE 5 – (1) Bu Tebliğ kapsamındaki ekstraksiyon çözücülerinin özellikleri aşağıda belirtilmektedir:

a) Ekstraksiyon çözücüsü olarak belirtilen materyaller toksikolojik olarak tehlikeli miktarda herhangi bir madde veya bileşik içermemelidir.

b) EK 1’de belirtilen spesifik saflık kriterlerini sağlamalıdır.

c) EK 1’de belirtilen spesifik saflık kriterlerine göre istisnai sapma gösterenler, 1 mg/kg’dan fazla arsenik veya 1 mg/kg’dan fazla kurşun içermemelidir.

ç) Asitliği veya bazlığı ayarlanmış su ve çözücü özelliği gösteren diğer gıda maddeleri; gıda maddelerinin ve gıda katkılarının üretiminde ekstraksiyon çözücüsü olarak kullanılabilir.

Ambalajlama ve etiketleme-işaretleme

MADDE 6 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ve EK 1’de verilen maddeler ve gıda maddelerinde kullanılacak ekstraksiyon çözücülerinin ambalaj etiketleri, kolaylıkla görülecek, okunaklı ve silinmez şekilde aşağıdaki bilgileri içermelidir:

a) Ticari adı EK 1’de verildiği şekilde,

b) Gıdaların ve gıda bileşenlerinin ekstraksiyonunda kullanılmaya uygun kalitede olduğuna dair açık ifade,

c) Parti veya lot numarasını belirtici açıklama,

ç) Üretici, paketleyici veya satıcının adı, firma adı ve adresi,

d) Hacim olarak net miktarı,

e) Gerekli ise, özel depolama ve kullanım koşulları.

(2) Ekstraksiyon çözücülerinin satışı ile ilgili olarak, bu bölümde yer alan özelliklerin müşteriler tarafından kolayca anlaşılacak şekilde görülmesi ve alıcıyı bilgilendirmek üzere diğer önlemlerin alınması zorunludur.

(3) 6 ncı maddenin (c), (ç), (d) ve (e) bentlerinde belirtilen bilgiler, parti veya lot numarası ile ilişki kurularak sevkiyat ile birlikte ya da sevkiyattan önce gönderilen herhangi bir ticari evrakta yer alabilir.

Özel hükümler

MADDE 7 – (1) Bu Tebliğde uygulanması gereken özel hükümler aşağıda belirtilmiştir:

a) Gıda maddeleri ve/veya gıda bileşenlerinin üretiminde, EK-1’de kullanım koşulları ve uygun en fazla kalıntı limitleri verilmiş

olan madde ve bileşiklerin ekstraksiyon çözücüsü olarak kullanımına izin verilir.

b) Gıdanın üretiminde kullanılan gıda katkı maddesi, vitamin ve besin bileşenlerinden kaynaklanan ve insan sağlığını tehlikeye düşüren ekstraksiyon çözücüsü kalıntısı bulunmamalıdır.

Numune alma ve analiz metotları

MADDE 8 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerden Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliğinin Numune Alma ve Analiz Metotları bölümünde belirtilen kurallara uygun olarak numune alınacak ve uluslararası kabul görmüş analiz metotları uygulanacaktır.

Tescil ve denetim

MADDE 9 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünleri üreten ve satan işyerleri; tescil ve izin, ithalat işlemleri, kontrol ve denetim sırasında bu Tebliğ hükümlerine uymak zorundadır. Bu hükümlere uymayan işyerleri hakkında gerekli işlemler, 5179 sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun hükümlerine göre, Tarım ve Köyşleri Bakanlığı tarafından yapılır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 10 – (1) Bu Tebliğ 13/3/2002 tarihli ve 24670 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Gıda Maddelerinin ve Gıda Bileşenlerinin Üretiminde Kullanılan Ekstraksiyon Çözücüleri Tebliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Avrupa Birliğine uyum

MADDE 11 – (1) Bu Tebliğ, 2009/32/EC sayılı “Gıda Maddeleri ve Gıda Bileşenlerinin Üretiminde Kullanılan Ekstraksiyon Çözücüleri” üzerine Konsey Direktifi dikkate alınarak, Avrupa Birliği’ne uyum çerçevesinde hazırlanmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Halen faaliyet gösteren ve bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünleri kullanan, üreten ve satan işyerleri 1 yıl içinde bu Tebliğ hükümlerine uymak zorundadır.

Yürürlük

MADDE 12 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Tarım ve Köyşleri Bakanı yürütür.